

OTSINGU- JA PÄÄSTETÖÖDEL OSALEVA VEE- JA ÕHUSÕIDUKI VÕIMEKUSE HINDAMISE JUHEND

I. ÜLDSÄTTED

1. Käesolev juhend reguleerib otsingu- ja päästetöös osaleva vee- ja õhusõiduki minimaalse vajaliku varustuse otsingu- ja päästetöös osalemiseks ning määratleb vee- ja õhusõiduki merepäästevõimekuse hindamise põhimõtted.
2. Käesoleva juhendi juurde kuuluvad järgnevad lisad.
Lisa 1 – SRU ressursi- ja võimekuse klassid.
Lisa 2 – SRU varustuse nõuded.
Lisa 3 – SRU võimekuste üldkoond.
Lisa 4 – SRU põhiandmed.
Lisa 5 – SRU hindamise ankeet.

II. MÕISTED JA LÜHENDID

3. Merevalvekeskus (edaspidi MVK) – struktuuriüksus, mille põhiülesanne on veesõidukite avastamine ja tuvastamine ning kontrollimise korraldamine Eesti merealadel, samuti otsingu- ja päästetööde tõhusa juhtimise, koordineerimise ning korraldamise eest vastutamine Eesti päästepiirkonnas ning merereostustõrjetööde juhtimine mere aladel ja piiriveekogul.
4. Otsingu- ja päästetööd – on otsingu- ja päästetöö tegemine sise- ja territoriaalmeres, majandusvööndis, Peipsi, Läämi- ja Pihkva järvel ning muus piiriveekogus ohuolukorda sattunud või kaduma jäänud inimese, laeva, lennuki või muu sõiduki otsinguks ja päästmiseks.
5. MVK juhtivkoordinaator (SMC) – tegutseb MVK-s valvevahetuse juhina, vastutades Eesti päästepiirkonnas otsingu- ja päästetööde, merereostuse avastamise ja likvideerimise, samuti merepiiride valvamise ja veeliiklikluse järelevalve korraldamise eest.
6. Otsingu- ja päästetööde sündmuskoha koordinaator (edaspidi OSC) – vastava koolituse saanud isik, kes on määratud juhtima otsingu- ja päästeoperatsioone kindlaksmääratud otsingupiirkonnas või reostustõrjeoperatsiooni kindlaksmääratud sündmuskohal.
7. Merepäästetüksus (edaspidi SRU) – vastava ettevalmistuse saanud ja spetsiaalvarustusega komplekteeritud vee- või õhusõiduki meeskond otsingu- ja päästetööde läbiviimiseks Eesti päästepiirkonnas ning reostustõrjetööde läbiviimiseks mere aladel või piiriveekogul.
8. Vee- ja õhusõiduki valmisolek – võimekus reageerida otsingu- ja päästetöödele ja piirivahejuhtumitele, teostada otsingu- ja päästetöid, sealhulgas reostustõrjetöid vastavalt deklareeritud valmisoleku astmele ja võimekustele.
9. Struktuuriüksus – üksus, mille tööpiirkond on sise- ja territoriaalmeri, majandusvöönd ja/või Peipsi, Läämi- ja Pihkva järv ning muu piiriveekogu ja mille ülesannete hulka piirivalvamine, otsingu- ja päästetööde, sealhulgas reostustõrjetööde teostamine.
10. Vabatahtlik ühing – merepäästetöö korraldamiseks Politsei- ja Piirivalveametiga (edaspidi PPA) tsiviilõiguslikus lepingus olev vabatahtlik mittetulundusühing või seda sõlmida sooviv mittetulundusühing.

11. Veesõiduk – ujuvvahend, mis on mõeldud veekogul liiklemiseks, sealhulgas teisaldatav ujuvvahend.

III. OTSINGU- JA PÄÄSTETÖÖDEL OSALEVA VEE- JA ÕHUSÕIDUKI VÕIMEKUSE HINDAMINE

12. Hindamise protsess koosneb viiest erinevast etapist:
  - 12.1. **esmane analüüs** – olemasoleva info kogumine ja analüüsimine;
  - 12.2. **planeerimine ja arendustöö** – esmases analüüsis välja toodud probleemkohtade lahendamine;
  - 12.3. **nõuete kehtestamine ja täiendamine**;
  - 12.4. **kohapealne hindamine** – viiakse läbi struktuuriüksuses või vabatahtlikus ühingu kohapeal või kirjalikult, muu hulgas antakse struktuuriüksusele või vabatahtlikule ühingu tagasiside lähtuvalt inspekteerimise tulemustest;
  - 12.5. **järelevalve** – selle etapi käigus jälgitakse, kas kohapealse hindamise käigus avastatud puudused kõrvaldatakse, vajadusel viiakse läbi uus kohapealne hindamine.
13. Hindamise protsessi ühes osaks on vee- ja õhusõidukite ning struktuuriüksuste või vabatahtlike ühingute inspekteerimine.

IV. KOHAPEALSE HINDAMISE LÄBIVIIMINE

16. Otsingu- ja päästetöodes osalevaid PPA SRU-id ja vabatahtlike SRU-id inspekteeritakse iga nelja aasta tagant, vajadusel lühema aja tagant.
17. Vabatahtlike ühingute kohapealse hindamise läbiviimise ja korraldamise eest vastutavad PPA vastava piirkonna politseijaoskonna, kordoni või teenistuskoha juht ja/või vanem. Hindamine viiakse läbi kõigis vabatahtlike reageerimispunktides.
18. PPA merepäästeüksuste kohapealse hindamise läbiviimise ja korraldamise eest vastutab teabehaldus- ja menetlusosakond, laevastiku juht.
19. Iga kahe aasta järel peavad SRU-d läbi viima enesehindamise, mis vormistatakse kirjalikult ning edastatakse PPA vastutavale struktuuriüksusele. Enesehindamise käigus täidetakse kirjalikult käesoleva juhendi Lisa 4 ja Lisa 5 punkt 2.
20. Kui enesehindamise käigus avastatakse olulised muutused või puudused, viiakse läbi SRU-s uus kohapealne hindamine.
21. Kohapealsest hindamisest peavad hinnatava esindajana osa võtma struktuuriüksuse või vabatahtliku ühingu juht või tema poolt nimetatud vastutav isik ning inspekteeritava SRU juht või asendaja.
22. Kohapealse hindamise käigus täidetakse iga üksuse kohta juhendi Lisa 5 ning veesõiduk fotografeeritakse.
23. Kohapealse hindamise tulemused ja pildimaterjal tuleb edastada 7 päeva jooksul PPA valmisoleku- ja reageerimise büroo juhile.
24. Hindamise tulemused esitatakse 14 päeva jooksul pärast hindamise läbiviimist inspekteeritud struktuuriüksuse juhile või vabatahtliku ühingu juhile.

V. MEREPEÄSTEÜKSUSEKS NIMETAMINE

27. Üksuste võimekuste hindamiseks on kirjeldatud Lisas 1 ressursi- ja võimekusklassid. Klasside määratlemisel on võetud arvesse vee- ja õhusõiduki autonoomsust, konstruktsiooni ja vastupidavust ilmastikutingimustele ning võimekust erinevate otsingu- ja päästetööde läbiviimiseks.
28. Käesoleva juhendi Lisas 2 on kirjeldatud SRU-de nõutav minimaalne varustus vastavalt Lisas 1 toodud ressursi- ja võimekusklassile.

29. Juhul, kui hindamise käigus puudusi ei avastata, teeb hindamismeeskond PPA valmisoleku- ja reageerimise juhile ettepaneku vee- või õhusõiduki ressursi- ja võimekusklassi määramiseks.
30. PPA Valmisoleku- ja reageerimise büroo juht nimetab lähtuvalt hindamismeeskonna poolt koostatud hindamise lõppraportist vee- või õhusõiduki koos meeskonnaga SRU-ks.
31. SRU-ks nimetamisest antakse 14 tööpäeva jooksul teada inspekteeritud struktuuriüksuse või vabatahtliku ühingu juhile.
32. Merevalvekeskus hoiab hindamismeeskonna poolt saadava info abil ajakohasena Lisas 3 ära toodud SRU-te võimekuse üldkoondi.